

Znovuvtělení - v bezmocném dítěti?

Otázka: Lze podle nauky o znovuvtělování a karmě pochopit, že vysoce pokročilá lidská duše se zrodí v bezmocném, nevyvinutém dítěti? Pro mnoho lidí má tato myšlenka, že musí pokaždé znovu začínat na úrovni dítěte, v sobě cosi nesnesitelného a nelogického.

Odpověď: Jak se člověk může činit ve fyzickém světě, to zcela závisí na fyzickém ústrojí, které má. Vyšší myšlenky se například mohou v tomto světě projevit jen tehdy, je-li tu plně vyvinutý mozek. Tak jako musí hráč na klavír počkat, až mu stavitel klavírů dohotoví jeho nástroj natolik, aby na něm mohl reprodukovat své hudební myšlenky, musí čekat duše se svými schopnostmi získanými v dřívějším životě, dokud síly fyzického světa nevybudují tělesné orgány do té míry, aby se jejich prostřednictvím mohly tyto schopnosti projevit. Přírodní síly musí jít *svou* cestou, duše zase *svou*. Od počátku lidského života ovšem probíhá spolupráce duševních a tělesných sil. Duše však působí v dosud poddajném a ohebném dětském těle tak, aby se později mohlo stát nositelem sil, získaných v dřívějších životních obdobích. Je naprosto nezbytné, aby se znovu narozený člověk nejprve přizpůsobil životním poměrům. Kdyby do nového života prostě vstoupil se vším, co si osvojil minule, nebyl by způsobilý pro život ve světě, který ho obklopuje. Kdyby chtěl do světa vstoupit prostě ve svém někdejší stavu, byl by v tomto světě cizincem. Období dětství je tu proto, aby nastal soulad mezi starými poměry a těmi novými.

Jak by sebechytřejší člověk z doby starého Říma vypadal v našem světě, kdyby se se svými získanými silami prostě zrodil do tohoto světa? Určitou sílu lze použít teprve tehdy, uvede-li se do harmonie s okolním světem. Narodí-li se například génius, spočívá síla geniality již v nejniternějším bytostném jádru člověka, nazývaném též příčinným tělem. Nižší duchovní tělo (káma mañas [duše rozumová]) a tělo citů a pocitů (astrální tělo), jsou však přizpůsobivé, do jisté míry neurčité. Nyní se pracuje na těchto dvou částech lidské bytosti.

Zevnitř při tom působí příčinné tělo, zvenčí prostředí. Jakmile je tato práce vykonána, mohou tyto dvě části sloužit jako nástroje získaných sil.

Myšlenka narodit se jako dítě proto není ani nelogická, ani nesnesitelná. Nesnesitelné by naopak bylo narodit se jako hotový člověk do světa, v němž by byl cizincem.

R. Steiner: Wiederverkörperung - im hilflosen Kinde?; uveřejněno v časopisu Lucifer-Gnosis, prosinec 1904, později zahrnuto ve svazku Lucifer-Gnosis, GA 34, str. 373n. Česky vyšlo jako součást kapitoly „Odpovědi na některé otázky, týkající se působení karmy“ ve svazku nazvaném „Jak působí zákon karmy“ nákladem literárního kruhu Anthroposofické společnosti „Studium“, Praha 1919 (2. vydání); autor překladu: Dr. K. P. Při pořízím nového překladu (2013) bylo k tomuto původnímu překladu přihlédnuto.

Rudolf Steiner

GA 34